

AXBOROTLASHTIRISH JARAYONI. JAMIYAT VA TA'LIMNI AXBOROTLASHTIRISH

Musurmanova Yayra

Shahrisabz davlat pedagogika instituti

Matematika Informatika yo'nalishi 2-bosqich talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14499873>

Annotatsiya: Bu maqola ta'limda axborotlashtirish jarayoni o'quv jarayonini samarali boshqarishga, o'quvchilar va o'qituvchilar uchun yangi imkoniyatlar yaratishga yordam beradi. Bu maqola axborotlashtirishning ijtimoiy, madaniy va iqtisodiy aspektlarini ham tahlil qiladi.

Абстрактный. В данной статье процесс информатизации в образовании помогает эффективно управлять образовательным процессом, создавать новые возможности для учащихся и преподавателей. В данной статье также анализируются социальные, культурные и экономические аспекты информатизации.

Abstract. In this article, the process of informatization in education helps to effectively manage the educational process, to create new opportunities for students and teachers. This article also analyzes the social, cultural and economic aspects of informatization.

Kalit so'zlar. Ommaviy axborot vositalari, axborotni qayta ishlash, axborotni tarqatish, tahlil va baholash, interaktiv o'qitish, ochiq resurslar, individual yondashuv, ma'lumotlar bazalari.

Ключевые слова. СМИ, обработка информации, распространение информации, анализ и оценка, интерактивное обучение, открытые ресурсы, индивидуальный подход, базы данных.

Keywords. Mass media, information processing, information dissemination, analysis and evaluation, interactive teaching, open resources, individual approach, databases.

Axborotlashtirish jarayoni zamonaviy jamiyatning ajralmas qismi bo'lib, u turli sohalarda, ta'lim va ijtimoiy hayotda muhim rol o'ynaydi. Axborotlashtirish ma'lumotlarni yig'ish, saqlash, qayta ishlash va tarqatish jarayonlarini o'z ichiga oladi. Bu jarayonlarning samarali amalga oshirilishi jamiyatning axborotga bo'lgan ehtiyojini qondirishga, bilimlarni oshirishga va innovatsiyalarni rivojlantirishga yordam beradi.

Ta'lim sohasida axborotlashtirish, o'quv jarayonlarini yaxshilash va o'quvchilarning bilim olish imkoniyatlarini kengaytirish uchun zarurdir. Zamonaviy texnologiyalar, internet va raqamli platformalar, ta'lim jarayonini yanada samarali va interaktiv qilishga xizmat qiladi. Bunday axborot tizimlari o'qituvchilarga va o'quvchilarga yangi materiallarni tezda topish, o'rganish va ulardan foydalanish imkonini beradi.

Jamiyatni axborotlashtirish jarayoni bilimlarni tarqatish va ularga kirishni osonlashtirish, ijtimoiy va iqtisodiy taraqqiyotga ham katta ta'sir ko'rsatadi.

Axborotlashtirish jarayoni — bu axborotni yig'ish, saqlash, qayta ishlash va tarqatish jarayonlaridan iborat bo'lib, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanishni o'z ichiga oladi. Ushbu jarayon bir necha muhim bosqichlarni o'z ichiga oladi

Axborotni yig'ish. Turli manbalardan ma'lumotlarni to'plash, masalan, tadqiqotlar, so'rovlar, statistik ma'lumotlar va boshqalar.

Axborotni saqlash. Yig'ilgan axborotni ma'lumotlar bazalarida yoki bulutli tizimlarda saqlash. U yerda axborot xavfsizligi va kirish huquqlari muhim ahamiyatga ega.

Axborotni qayta ishlash. Saqlangan ma'lumotlarni tahlil qilish va ularni maqsadga muvofiq formatda qayta ishlash. Bu bosqichda ma'lumotlar statistik tahlil, grafiklar va diagrammalar shaklida ko'rish uchun tayyorlanadi.

Axborotni tarqatish. Qayta ishlangan axborotni foydalanuvchilarga etkazish. Bu jarayon turli kommunikatsiya kanallari orqali amalga oshiriladi. Masalan elektron pochta, veb-saytlar yoki ijtimoiy tarmoqlar.

Tahlil va baholash. Tarqatilgan axborotning ta'sirini baholash va tahlil qilish.

Axborotlashtirish jarayoni zamonaviy hayotda alohida ahamiyatga ega. Tadqiqotlarda va biznes strategiyalarini ishlab chiqishda muhim rol o'ynaydi.

Jamiyat va ta'limni axborotlashtirish — bu axborot texnologiyalarini joriy etish va foydalanish orqali jamiyatning barcha sohalarini, ta'lim tizimini rivojlantirish jarayonidir. Bu jarayon bir qator afzalliklarni taqdim etadi.

1. Ta'lim jarayonini takomillashtirish

Darslarni raqamlashtirish. Onlayn platformalar va elektron darsliklar orqali ta'lim jarayoni yanada qulay va samarali bo'ladi.

Interaktiv o'qitish. Multimedia vositalaridan foydalanish. Vedio darslar, simulyatsiyalar va o'yinlar orqali o'quvchilarning qiziqishini oshiradi.

2. Axborotga kirishni osonlashtirish

Ochiq resurslar. Ta'lim resurslarini umumiy foydalanish uchun ochiq qilib qo'yish, MOOC (Massive Open Online Courses) orqali ko'plab odamlar ta'limga kirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Ma'lumotlar bazalari. Ta'lim sohasidagi tadqiqotlar va ma'lumotlarga tezda kirish imkonini beradi.

3. O'qituvchilar va o'quvchilarni qo'llab-quvvatlash

Professional rivojlanish. O'qituvchilar uchun onlayn treninglar va kurslar orqali malakalarini oshirish imkoniyatlari yaratiladi.

Foydalanish osonligi. Ta'lim texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarni o'z-o'zini o'rganish va mustaqil fikrlashga rag'batlantiradi.

4. Ta'limning sifatini oshirish

Tahlil va baholash. Ma'lumotlarni tahlil qilish orqali o'quvchilarning yutuqlari va qiyinchiliklarini aniqlash, o'qitish usullarini takomillashtirish imkoniyatlari mavjud.

Individual yondashuv. Axborot texnologiyalari orqali har bir o'quvchi uchun mos ta'lim yo'nalishlarini tanlash imkoniyati yaratiladi.

5. Jamiyatda axborot madaniyatini shakllantirish

Axborot xavfsizligi. Axborot texnologiyalarini qo'llashda xavfsizlik va etik muammolarni hal qilish, jamiyatda axborot madaniyatini rivojlantirish.

Ommaviy axborot vositalari. Ta'lim va jamiyatni axborotlashtirish jarayonida OAVning roli, axborot tarqatish va fikrlarni shakllantirishdagi o'rni.

Jamiyat va ta'limni axborotlashtirish jarayoni ta'limni yanada samarali, qulay va keng qamrovli qilishga imkon beradi. Bu jarayon jamiyatning axborotga asoslangan qarorlar qabul qilish qobiliyatini oshiradi va o'quvchilarning kelajakdagi muvaffaqiyati uchun mustahkam poydevor yaratadi.

Axborotlashtirish jarayoni- jamiyatni axborotlashtirish, axborot oqimlarini samarali boshqarish va qaror qabul qilish jarayonlarini yaxshilash imkonini beradi. Iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy taraqqiyotga ta'sir qiladi.

Ta'limni axborotlashtirish esa ta'lim jarayonini raqamlashtirish va interaktiv metodlarni joriy etish orqali o'quvchilarning qiziqishini oshiradi. O'qituvchilarning malakasini rivojlantiradi va ta'lim sifatini oshiradi. Axborot texnologiyalari orqali ta'lim resurslariga kirishni osonlashtirish, individual yondashuvlarni ta'minlash va axborot madaniyatini shakllantirish muhimdir.

Umuman olganda axborotlashtirish jarayoni jamiyat va ta'limni yanada rivojlantirish, innovatsion yondashuvlarni joriy etish va kelajak avlodlar uchun mustahkam poydevor yaratishda muhim rol o'ynaydi.

References:

1. Sh, Mavlonov Sh, and F. B. Jurayeva. "ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA MINTAQALAR IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISH." *Экономика и социум* 10 (125) (2024): 234-238.
2. Aliqulov, Sh. "M. Yaxiyaxonova. Ta'lim samaradorligini oshirishda kreativ va zamonaviy metodlarning ahamiyati. Raqamli ta'lim muhitida fanlararo integratsiyani Qo'llashning ta'lim samaradorligiga ta'siri: xalqaro Tajribalar va rivojlanish istiqbollari." (2024).
3. ShukurulloFayzullo o'g'li, Aliqulov. "TA 'LIMDA MULTIMEDIYA TEXNOLOGIYALARINI QO 'LLASH." *PEDAGOGS* 50.2 (2024): 51-55.
4. Shamsiddinov, G'iyosjon, Barchin Ro'ziqulova, and Laziza Inatillayeva. "BOSHLANG 'ICH TA'LIMDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH USULLARI VA AFZALLIKLARI." *Педагогика и психология в современном мире: теоретические и практические исследования* 3.10 (2024): 39-41.
5. Shamsiddinov, G'iyosjon, Jasmina Murodulloyeva, and Umida Nurmaxmatova. "YASHIL IQTISODIYOT VA YO 'NALISHLARI BO 'YICHA TA'LIM DASTURLARINI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARI." *Models and methods in modern science* 3.5 (2024): 44-49.
6. Shamsiddinov, G'iyosjon, and Temurbek Zarifov. "GLOBAL TARMOQ QURISHDA TARMOQ QURILMALARIDAN FOYDALANISH VA TARMOQ TOPOLOGIYALARINING O'RNI." *Science and innovation in the education system* 3.5 (2024): 50-60.
7. Raxmatov Sherqo'zi Akbar Kodirov. "Ta'lim jarayonida bulutli texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi" *Pedagogis Internatsional research* ISSN:281-4027_SJIF:4.995. 2023/5/15
8. F Qodirov. Aholiga tibbiy xizmatlar ko'rsatishning rivojlanishini iqtisodiy-matematik modellashtirish. *Scienceweb academic papers collection* . 2023/1/1.
9. F Qodirov. Zamonaviy to'lov tizimlari tahlili va elektron pul birliklari. *Scienceweb academic papers collection*. 2023/1/1.
10. Ergash o'g'li, Qodirov Farrux. "Аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш соҳасининг келгуси ҳолатини башоратлаш." *Сервис" илмий-амалий журнал* (2022): 56-59.
11. Ergash o'g'li, Qodirov Farrux. "ECONOMETRIC MODELING OF THE DEVELOPMENT OF MEDICAL SERVICES TO THE POPULATION OF THE REGION." *Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities* 2.1.1 Economical sciences (2022).
12. Ergash o'g'li, Qodirov Farrux. "CREATION OF ELECTRONIC MEDICAL BASE WITH THE

HELP OF SOFTWARE PACKAGES FOR MEDICAL SERVICES IN THE REGIONS." *Conferencea* (2022): 128-130.

13. Қодиров, Фаррух. "ПРОЦЕСС РАЗРАБОТКИ ИГРОВОГО ДВИЖКА UNITY." АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ШАРОИТИДА ИННОВАЦИЯЛАР мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман МАЪРУЗАЛАР ТУПЛАМИ (2019).

14. Qodirov, Farrux. "" AQLLI UY" TIZIMINING IMKONIYATLARI." Scienceweb academic papers collection (2019).

15. Qodirov, Farrux. "DESCRIPTION AND PERFORMANCE OF THE PROGRAM 3D MAX STUDIO." АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ШАРОИТИДА ИННОВАЦИЯЛАР мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман МАЪРУЗАЛАР ТУПЛАМИ (2019).

16. Qodirov, Farrux. "GPON TEXNOLOGIYASI-OPTIK KIRISH TARMOG'I." АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман МАЪРУЗАЛАР ТУПЛАМИ (2018).

17. Shamsiddinov, G'iyosjon, and Gulandom Raxmatova. "O 'ZBEKISTONDA AXBOROT HAVFSIZLIGINI MA'NAVIY VA HUQUQIY ASOSLARI." Solution of social problems in management and economy 3.4 (2024): 45-57.